

[Erhard Jakobsen.]

landet over til det, for de vurderingsmænd, man har rundt omkring til at vurdere ejendommene, er ganske udmærket vant til at kigge på lejligheder også. Og så må man jo endelig i hvert fald for storbyforhold, for byforhold overhovedet, huske, at som én lejlighed er i et kompleks, sådan er meget ofte 500 lejligheder eller 400 lejligheder eller 300 lejligheder. Derfor er det ikke uoverkommeligt. Endelig har man for den ældre boligmasse skemaerne fra 1936. På det tidspunkt var der fri lejeansættelse, og ved at gå tilbage til dette materiale kan man danne sig et udgangspunkt for sammenligning af lejlighedernes værdi. Hele dette materiale beror i ligningsdirektoratet, og med det som grundlag er opgaven ikke uoverkommelig.

Derfor tror jeg ikke, at den tale, der har været om spildet, passer. Det er ikke noget stort beløb, det behøver at dreje sig om, men psykologisk er det uhyre vigtigt, at lejerne ved, at det ikke er et vilkårligt årstal eller noget andet tilfældigt, der bestemmer, at de nu skal betale mere, men at der virkelig ligger en vurdering til grund. Det er noget værd også.

Så lige et hjertesuk. Det, der skal laves nu, vil tage tid. Hvad skal vi gøre i den mellemliggende tid? Den 1. april 1967 træder en masse i mine øjne udmærkede foranstaltninger i kraft; jeg vil føje min kompliment til den, der fra flere sider har lydt til hr. Hastrup; de tanker, han har bragt ind, finder også jeg er et udmærket udgangspunkt for en fremtidig boligtilskudsordning. Men det tager tid. Hvad gør vi f. eks. i Høje Gladsaxe med 200 familier, der bor som mindstbemidlede, men som i løbet af året, der er gået, er gået over til ikke længere at være mindstbemidlede, og som derfor fra 1. juli næste år ikke længere kan bo under den ordning, de har som mindstbemidlede? Det betyder, at i stedet for et indskud på 1.200 kr. skal de pludselig indbetale et indskud på 6.000 kr. Jeg beder om, at ministeren vil sørge for, at jeg havde nær sagt, der er nogle, vi kan forhandle med om en ordning i mellemtiden. Disse mennesker vil jo kunne drage fordel af den nye ordning — det er den nye ordnings formål — men i den mellemliggende tid kan vi slå

deres eksistens fuldstændig i stykker, om ikke der sker noget.

Og så endelig én ting til. Der tales i øjeblikket meget om disse lejligheder med pristalsreguleret leje. Det er jo noget af det, som tilhængerne af det frie boligmarked ellers kan glæde sig over. Det var jo resultatet af stormløbet imod socialdemokratiet i 1957 og 1958. Da fik man frigjort den nye boligmasse, da blev der fri adgang til at fastsætte lejen i det private nybyggeri, og nu har vi fra disse år en række lejligheder, hvor det har været muligt og bliver kendt lovligt i en række tilfælde landet over at pristalsregulere lejen, hvorved lejerne i disse lejligheder får en langt højere og en langt mere ubehagelig leje at betale end andre steder. Mon ikke det ville være rigtigt, at man også overvejede at bringe disse ca. 3 års byggeri ind under en eller anden fællesordning for hele landet, så det ikke overlades til bolignævnene i de forskellige områder at træffe hver sin afgørelse?

Boligministeren (Kaj Andresen): Jeg takker ordførerne for den saglige debat om redegørelsen for boligforliget. Jeg kan måske på forhånd knytte den bemærkning til den debat, der er ført, at når jeg på den ene side har set kritik af det samlede forlig, tvivl rejst om, hvorvidt man nu foretager normaliseringen i en tilstrækkelig kort periode, om man ikke allerede nu skulle have sikret huslejestoppets bortfald, og man fra den anden side kritiserer, at vi er gået for langt i den retning, så tyder jo et og andet på, at forliget alt i alt er ganske fornuftigt.

Må jeg kommentere enkelte af de bemærkninger, der er faldet. Når hr. Guldberg i sit indlæg siger, at de problemer, vi her skal løse, boligproblemerne, både har en økonomisk side og en menneskelig og social side, er jeg helt enig med ham. Det er økonomisk set i forhold til samfundet et stort problem, og det er det også i forhold til den enkeltes økonomi. Men det er jo netop de menneskelige og sociale problemer, hensynet til de nuværende lejere, der har gjort en samlet løsning så vanskelig og kompliceret. Disse hensyn er af betydning, når man skal gennemføre vidt-rækkende foranstaltninger, og disse hen-